

Dosarul nr. 2rac- 350/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud.: Vitalie – Silviu Midrigan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Malfi, V. Cotorobai, M. Anton)

ÎNCHEIERE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Tamara Chișca – Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând cererea de recuzare declarată de Societatea pe Acțiuni „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR”, reprezentată de avocatul Botnari Veaceslav, împotriva judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru și Nicolae Craiu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” împotriva Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR”, Societății pe Acțiuni „CIMS - 73”, intervenienții accesorii Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru, cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice,

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2013, S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR”, Societății pe Acțiuni „CIMS - 73”, cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice.

Prin hotărârea din 24 iunie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, acțiunea formulată de S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” a fost admisă integral. În acest sens, instanța de judecată a statuat declararea nulă a hotărârilor adoptate prin procesul – verbal nr. 1 din 12 martie 2010 a Adunării de constituire a Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR” și procesul – verbal nr. 9 din 3 septembrie 1988 al Adunării comitetului sindical al „CIMS - 73” S.A. ca fiind lovite de nulitate absolută (vol. I; f. d. 134, 140 - 145).

La 20 ianuarie 2016, instanța de apel a restituit cererea de apel avansată de „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P., din cauza neîndeplinirii indicațiilor expuse în încheierea din 30 septembrie 2015.

Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 24 februarie 2016, a admis recursul declarat de „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P. și a casat încheierea din 20 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii în aceeași instanță de la faza primirii apelului pe rol.

În decizia din 25 mai 2016, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul declarat de „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P. și a casat hotărârea din 24 iunie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță judecătorească, în alt complet de judecată (vol. I; f. d. 223 – 228).

La 5 octombrie 2016, prin încheiere protocolară, Judecătoria Botanica, mun. Chișinău a dispus atragerea în calitate de intervenienți accesorii Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru (vol. II; f. d. 9).

Prin hotărârea din 29 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea formulată de S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” a fost admisă integral. În acest sens, instanța de judecată a statuat declararea nulă a hotărârilor adoptate prin procesul – verbal nr. 1 din 12 martie 2010 a Adunării de constituire a Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR” și procesul – verbal nr. 9 din 3 septembrie 1988 al Adunării comitetului sindical al „CIMS - 73” S.A. ca fiind lovite de nulitate absolută (vol. II; f. d. 34, 41 - 44).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 29 martie 2018, a respins apelurile formulate de Întovărășirea Pomicolă „POIANA CONSTRUCTORILOR”, Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru și a menținut hotărârea din 29 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (vol. II; f. d. 91 – 103).

La 28 iunie 2018, „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P., reprezentată de avocatul Bîrca Grigore, a declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 29 mai 2017 a primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere ca neîntemeiată.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului civil cu nr. 01 – 2rae – 6393 - 24072018, la 24 iulie 2018, ora 14:31:38, s-a repartizat examinarea admisibilității recursului menționat supra judecătorului raportor Tatiana Vieru în mod automat.

La 24 august 2018, Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru, reprezentanți de Vitalie Roșca, au declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 29 mai 2017 a primei instanței, cu pronunțarea unei decizii de remitere la o nouă examinare a pricinii în instanța de fond.

La 8 octombrie 2018 și 22 octombrie 2018, intimatul S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” a depus o referință în întâmpinarea recursurilor, solicitând respingerea acestora ca inadmisibile (vol. II, f. d. 135 – 140).

La 23 octombrie 2018, S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR”, reprezentată de avocatul Veaceslav Botnari, a formulat cerere de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru și Nicolae Craiu.

În justificarea opiniei, solicitantul a precizat că judecătorii nominalizați mai sus au dat dovadă de interes personal pe marginea cauzei, de vreme ce au existat cu certitudine temeuri de declarare ca inadmisibile a recursurilor deduse judecării, însă completul de judecată a omis să se conformeze legislației în vigoare.

Analizând cererea de recuzare în raport cu lucrările dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de recuzare, formulată de S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR”, reprezentată de avocatul Veaceslav Botnari, împotriva judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru și Nicolae Craiu, din motivele ce succed.

Instanța de recurs notează că, pentru a asigura deplina obiectivitate în înfăptuirea actului de justiție și de a proteja drepturile părților, legislatorul a prevăzut în mod expres cazurile în care magistratul, datorită unor împrejurări de natură personală sau profesională, nu poate participa la judecarea sau instrumentarea unui dosar, dar și formele procesuale de rezolvare a unei astfel de situații.

În sensul articolului 52 alin. (2) din Codul de procedură civilă, propunerea de recuzare se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii pricinii în fond.

Astfel, cererea de recuzare este întemeiată în baza articolului 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Potrivit articolului 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul și executorul judecătoresc sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

De regulă, imparțialitatea denotă lipsa preferințelor sau a favorizării. Conform jurisprudenței constante a Curții, existența imparțialității în sensul art. 6 parag. 1 trebuie să se stabilească în funcție de: (i) un test subiectiv, în cadrul căruia trebuie să se țină seama de convingerile personale și comportamentul unui anumit judecător – cu alte cuvinte, dacă judecătorul a dat dovadă de preferințe personale sau părtinire într-o cauză; și (ii) un test obiectiv, în cadrul căruia se stabilește dacă instanța în sine și, printre alte aspecte, componența acesteia, au oferit garanții suficiente pentru excluderea oricărui dubiu legitim în legătură cu imparțialitatea acesteia (a se vedea, între altele, *Fey vs Austria*, 24 februarie 1993, parag. 28 și 30, și *Wettstein vs. Elveția*, CEDO 2000 - XII, parag. 42).

Totuși, nu există nicio delimitare clară între imparțialitatea subiectivă și cea obiectivă, având în vedere că comportamentul unui judecător poate nu doar să genereze îndoieli obiectiv justificate în ceea ce privește imparțialitatea sa, din punctul de vedere al unui observator extern (testul obiectiv), ci poate viza și chestiunea convingerilor sale personale (testul subiectiv) (a se vedea *Kyprianou vs Cipru (MC)*, CEDO 2005 - XIII, parag. 119).

Astfel, aplicând ambele teste combinat, este necesar să se stabilească dacă, în afară de comportamentul personal al unuia dintre judecători, există împrejurări pertinente care pot ridica îndoieli cu privire la imparțialitatea acestuia (a se vedea, *Indra v. Slovacia*, 1 februarie 2005, parag. 49, *Toziczka v. Polonia*, 24 iulie 2012,

parag. 35, Korzeniak v. Polonia, 10 ianuarie 2017, parag. 49).

Mai mult, Colegiul lărgit învederează jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo vs Italy, 7 august 1996, parag. 58; Tocono și profesorii Prometeiști v. Moldova, 26 septembrie 2007, parag. 29).

La acest capitol, instanța de judecată reține că propunerea de recuzare s-a axat pe faptul că, în procedura admisibilității, judecătorii Tatiana Vieru și Nicolae Craiu nu s-au conformat legislației în vigoare, întrucât recursurile pendinte în fața instanței de recurs erau inadmisibile.

În acest context, Colegiul lărgit consideră că trebuie să se pronunțe în lumina particularității rolului și naturii controlului exercitat de completul de judecată al Curții Supreme de Justiție în procedura examinării admisibilității recursurilor. Astfel, articolul 431 alin. (1) și (2) din același text de lege prevede că examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție, iar asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. Mai mult, etapa respectivă este reglementată în mod detaliat de articolele 439 alin. (3) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Prin urmare, aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar verificarea încadrării în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs. În esență, cu titlu de principiu, doar completul din 3 judecători, care este investit cu examinarea recursurilor, poate decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

La fel, instanța de judecată observă că judecătorii vizați au participat activ la deliberări și au organizat posibilități reale pentru toți participanții din proces de a-și prezenta punctul de vedere asupra recursurilor. Cu alte cuvinte, nu există dovezi care să arate că membrii completului nu au examinat recursurile cu atenție cuvenită înainte de a lua decizia de a declara admisibile aceste cereri. Totodată, din materialele cauzei, rezultă că nici unul dintre cei trei membri din complet, nu au solicitat amânarea deliberărilor, cu toate că ar fi putut face acest lucru, în conformitate cu practica Curții Supreme de Justiție, dacă ar fi simțit nevoia să se familiarizeze mai departe cu cererile de recurs (a se vedea Kraska vs Elveția, 19 aprilie 1993, parag. 31 – 34).

Din aceste raționamente și în lipsa unor dovezi, observațiile din propunerea de recuzare pot fi calificate ca o imixtiune în actul de justiție.

Din această perspectivă, împrejurările analizate nu se încadrează în limitele articolului 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă și nu sunt niște temeuri care ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru și Nicolae Craiu. Totodată, dacă pentru orice bănuială de imparțialitate, magistratul ar putea fi recuzat, s-ar ajunge la o situație la fel de nelegală, în special, orice parte ar avea posibilitatea de a-și alege după bunul ei plac judecători.

Cu titlu subsidiar, judecătorul are obligația profesională ca în cauzele ce le judecă, să afle adevărul și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, asigurând prin

tot ce face, preeminența dreptului.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței să conchidă că, în lipsa unor motive plauzibile, completul de judecată a efectuat procedura examinării admisibilității conform legii, iar cererea de recuzare este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu articolele 50 – 53, art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de recuzare declarată de Societatea pe Acțiuni „COMPANIA FIDUCIARĂ a FEROVIAȚILOR”, reprezentată de avocatul Botnari Veaceslav, împotriva judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru și Nicolae Craiu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „COMPANIA FIDUCIARĂ a FEROVIAȚILOR” împotriva Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR”, Societății pe Acțiuni „CIMS - 73”, intervenienții accesorii Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru, cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Svetlana Filincova

Tamara Chișca – Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan